

*f***ERDO**
*m***AYER**

Dekle z lubenico, 1954, olje na platno, 78 x 58 cm

Samostojne razstave

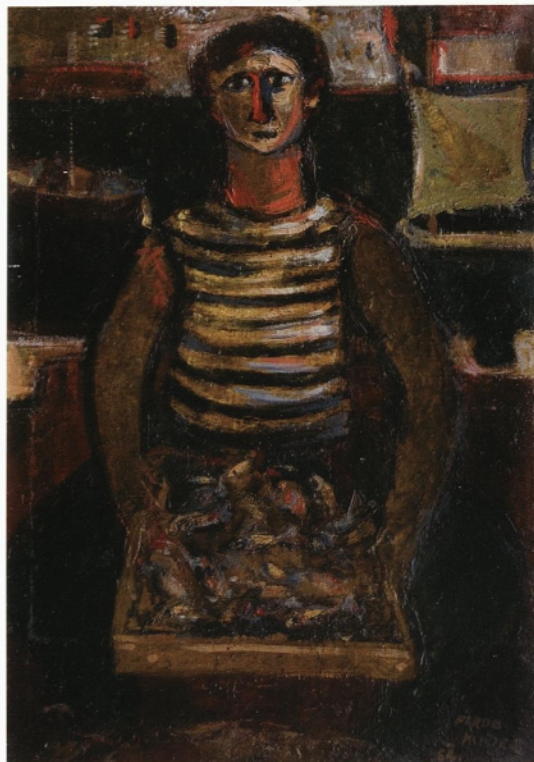
- 1953, Maribor, Foyer SNG Maribor; Sombor, Dom JNA
1954, Maribor, Umetnostna galerija; Kamnik, Galerija nad kavarno
1955, Ljubljana, Jakopičev Paviljon; Kamnik, Galerija nad kavarno; Beograd, Galerija Beograd; Maribor, Umetnostna galerija
1957, Kamnik, Galerija nad kavarno; Rijeka, Galerija na korzu narodne revolucije; Ljubljana, Jakopičev Paviljon
1958, Maribor, Umetnostna galerija; Kranj, Mestni muzej; Beograd, M. Kalemegdan
1959, Ljubljana, Jakopičev Paviljon; Milna, Galerija Brač
1960, Zagreb, Salon Ulub
1962, New York, Galerija Seymour
1963, Ljubljana, Zavod za urbanizem; Celovec, Künstlerhaus; Beljak, Paracelsusaal
1964, Linz, Galerija Linz
1965, Dunaj, Galerija Synthese; Ljubljana, Založba Borec
1966, Bled, Festivalna dvorana; Beljak, Paracelsusaal
1967, Rogaska Slatina, Razstavljeni salon
1969, Beograd, Galerija Beograd; Split, Galerija Dom JNA; Pula, Dom JNA
1970, Kamnik, Razstavišče Veronika
1975, Rogaska Slatina, Razstavljeni salon
1979, Kamnik, Razstavišče Veronika; Kamnik, Galerija Mayer
1980, Kočevje, Likovni salon; Ljubljana, Bežigradska galerija; Tolmin, Galerija Cirila Kosmača
1981, Ljubljana, DO L&K; Ljubljana, DO Commerco; Ljubljana, DO ZRMK
1982, Bled, Grad Grimše
1983, Rogaska Slatina, Razstavljeni salon; Jesenice, Razstavljeni salon Dolik
1984, Maribor, Umetnostna galerija; Žalec, Savinov salon
1985, Umag, Muzej Umag; Lukovica, Galerija pri vodnjaku Napoleon
1986, Sežana, Poljevo stajlo; Rogaska Slatina, Razstavljeni salon
1988, Trzin, Paviljon NOB
1992, Trzin, Paviljon NOB; Ljubljana, Vodnikova domačija
1995, Trzin, Paviljon NOB; Kamnik, Galerija Majolka
1996, Begunje, Galerija Arsenik
1997, Domžale, Razstavljeni salon
1998, Rogaska Slatina, Razstavljeni salon; Žalec, Savinov salon
1999, Trzin, Atrij občine Trzin
2000, Laško, Kulturni center; Ljubljana, Poslovni center Mercator
2001, Ljubljana, Galerija TR/3
2004, Trzin, Galerija Ferda Mayerja; Ljubljana, Zavod Sv. Stanislava
2006, Ljubljana, Galerija 22

Sodelovanja na likovnih kolonijah

- 1973 Ravne na Korškem,
1974 Bovec, Ravne na Korškem,
1975 Bovec,
1978 Novo mesto,
1979 Novo mesto, Ribnica, Vršič,
1980 Ribnica, Kranjska Gora,
1981 Ribnica, Vršič, Kranjska Gora, Jesenice, Novo mesto,
1982 Jesenice, Vršič,
1983 Vršič, Kranjska Gora,
1984 Mojstrana, Stična,
1985 Mojstrana, Ribnica,
1986 Smartno pod Smartno goro, Ljutomer, Piran,
1987 Jesenice,
1988 Jesenice.

Nagrade in pohvale

- 1953 Prešernova nagrada za pedagoško delo,
1958 odkupna nagrada za delo Jugoslovanske ambasade v Parizu,
1961 nagrada za sodelovanje na I. trienalu likovnih umetnikov Jugoslavije v Beogradu,
1970 nagrada Toma Brejca za umetniško ustvarjanje na področju likovnih umetnosti,
1978 nagrada na prvi svobodni slikarski Akademiji v Krki,
1979 nagrada na drugi svobodni slikarski Akademiji v Krki,
1980 nagrada Toma Brejca za umetniško ustvarjanje na področju likovnih umetnosti,
1985 nagrada v počastitev Etruščanov v mestu Brescia.

Ribič, 1954, olje na platno, 104 x 73 cm

Tihožiče z ribami, 1954, olje na platno, 58 x 62 cm

K

Jadrnice, 1957, olje na platno, 75 × 100 cm

ot eden prvih diplomantov ljubljanske likovne akademije se je Ferdo Mayer lahko seznanil s pedagoškimi in ustvarjalnimi nazori njenih profesorjev, ki spadajo med osrednje predstavnike barvnega, intimističnega in poetičnega realizma v slovenskem slikarstvu. Med akademijskimi učitelji so bili France Mibelič (risba), Božidar Jakac (grafika), Gabrijel Stupica, Marij Pregelj in Gojmir Anton Kos (oljno slikarstvo), pri slednjem je Ferdo Mayer zaključil tudi specialko za monumentalno slikarstvo. Študijski program ljubljanske akademije so dopolnile pobude moderne zahodnoevropske in ameriške likovne umetnosti, ki so postopoma pronicale v slovenski likovni prostor.

Soliden akademijski temelj in odkrivanje pionirjev evropske moderne sta bila dejavnika, ki sta sooblikovala Mayerjev na trden likovni koncept vezan in s težnjo po osebni interpretaciji vidnega sveta podkrepljen slikarski nagovor. Likovnik je na obetavno samostojno slikarsko pot stopil z mladostnim pogumom in uspel opozoriti nase že s prvo večjo razstavo v mariborski Umetnostni galeriji leta 1954. V rjavine in črnine odetim podobam, ki so odražale vpliv študijskega programa na akademiji in povojno trpkost, so se kmalu pridružile koloristično intenzivnejše kompozicije s fauvističnim ali ekspresionističnim razumevanjem barvne palete. Mayer je že v drugi polovici petdesetih let začel zavestno posegati tudi po abstraktnih likovnih prvinah (na primer vplivi tašizma). Za dokončni premik v smeri abstrakcije je bilo najbrž zaslužno študijsko bivanje v Parizu leta 1960, med katerim se je Ferdo Mayer lahko soočil s sodobnimi slikarskimi tokovi in deli vrhunskih predstavnikov zrelega slikarskega modernizma. Mayerjeva slikarska iskanja so bila nekaj let vezana na abstrakcijo, vendar se je konec šestdesetih let ponovno vrnil k predmetu oziroma figuri. Več figuralnih kompozicij lahko uvrstimo v sklop vsebinsko angažiranega slikarstva. V želji po iskanju likovnih odzivov na probleme časa je naslikal več del s protivojno tematiko. Osrednja metafora je postala figura, motivi so pogosto povzdignjeni na raven simbolnega, človeški ali živalski liki so dobili alegoričen značaj.

V

zrelem ustvarjalnem obdobju Ferda Mayerja lahko sledimo zapovrstnim prebijanjem med abstraktnim likovnim jezikom in konkretno likovno pripovedjo ter iskanjem njune sinteze. Izbiro slikarskega pristopa, s katerim je Ferdo Mayer želel predstaviti videnje in občutenje sveta, je narekovala notranja ustvarjalna nujna. Izbajal je iz lastne narave, ki se je odrazila tudi v ustvarjalnem preoblikovanju motivov, na primer v stilizaciji in odstranitvi odvečnih elementov, v barvnem prevrednotenju na realistični pristop vezanih pejsažev in vedut. V trenutkih ustvarjalne napetosti in predavanja ustvarjalnemu zagonu ga je pritegnil abstrakten slikarski rokopol, medtem ko so realistični motivi pričali o bolj umirjeni, lirični plati slikarjevega značaja. Z Mayerjevo težnjo po odražanju lastne in zunanje narave si lahko pojasnimo nenadne preobrate v motiviki in formalnem pristopu k njeni slikarski obdelavi. Navkljub izbiri modernističnih likovnih prvin in prijemov je Ferda Mayerja zanimala zgolj po estetskih zakonitostih urejena kompozicija. Pri nepredmetnih in deloma pri predmetnih podobah so prisotni odmevi vsaj treh oblik abstraktnega slikarstva (lirična abstrakcija, abstraktni ekspresionizem in informel). Vebementni nanosi barv s čopičem ali slikarsko lopatico, široke poteze, bogate teksture, strukturna in večplastna gradnja bapitično občutenih slikanih površin spominjajo na informelovsko obdelavo. Ferdo Mayer se nikoli ni odpovedal iluzionistični funkciji slikovnega polja.

Evropa, 1973, olje na platno, 160 × 140 cm

V

La Tache VIII., 1980, olje na platno, 80 x 100 cm

skladen red razmeščene likovne prvine tvorijo vtis prostora. Raznoliki elementi se zlivajo v enovit avtorski kozmos, med osrednjim predmetnim motivom in nepredmetnim ozadjem vlada harmonija. Likovna napetost je pogosto pogojena s svojevrstno analitično razčlemba motiva in postavitvijo iluzijsko določene figure v igriv splet barvnih ploskev, ki se zaradi temnejših kontur približujejo videzu vitraža. Pretanjeno usklajevanje barvnih mas, lis in ploskev je prisotno tudi pri zadnjih slikarjevih abstraktnih kompozicijah.

Po vsebinski in formalni plati raznolika Mayerjeva likovna percepcija sveta korenini v temeljitem obvladovanju slikarskih tehnik, akvarela, risbe in grafične tehnike monotipije, likovnik pa se je polotil celo oblikovanja male plastike. Osrednjo pozornost je namenil oljnemu slikarstvu. V Mayerjev obsežen slikarski opus se je povezala pisana paleta motivov, ki presenečajo z vsebinsko, stilno in formalno zasnovo. V psihološki izraz usmerjeni portreti in avtoportreti, akti, interjerji, realistična ali stilizirana krajina, mediteranska veduta, tibožijte, figuralna in abstraktna kompozicija so klasične teme modernega slikarstva in odrazi slikarjevega veselja do harmoničnih ustvarjalnih trenutkov.

dr. Damir Globočnik

Biografija
akademskega slikarja
Ferda Mayerja

Akademski slikar Ferdo Mayer je slikar figuralnih kompozicij, predmetov, aktov, portretov in religioznih tem ter krajinar. Rodil se je v Mariboru leta 1927. Maribor predstavlja prvi mejnik v njegovem umetniškem ustranjanju saj je leta 1941 v svojem rodnem kraju imel prvo samostojno likovno razstavo. Leta 1950 je diplomiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri Francetu Mibeliču, Božidarju Jakcu in Gojmirju Antonu Kosu, pri katerem je opravil tudi slikarsko specialko. Po diplomi se je zaposlil kot likovni pedagog na mariborski gimnaziji. Leta 1954 se je preselil v Kamnik, kjer je deloval kot likovni pedagog. Dvakrat je bil štipendist sklada Moša Pijade leta 1960 in 1966, kar mu je omogočilo študijsko potovanje v Pariz in Švedsko. Sodeloval je tudi na raznih slikarskih kolonijah, kjer je delil in spoznaval nova slikarska dognanja. Po upokožitvi je živel in delal v Lomu pod Storžičem, kjer se je spomladi leta 1994 njegova življenjska pot tudi iztekla.

Avtoportret, 1950, olje na panel, 100 x 70 cm

6. Duo-Domino, 1954, olje na platno, 116 x 72 cm

Besedilo: dr. Damir Globočnik

Biografija: Aljaž Pogačnik

Izdajatelj in založnik: Tržiški muzej, zanj Melanija Primožič

Fotografije: Milan Malovrh

Oblikovanje: Meta Žebre

Tisk: Medium d.o.o. Žirovnica

Kontakt: Danica Mayer, Lom pod Storžičem 73, 4290 Tržič,
tel: +386 4 592-24-50, gsm: +386 4 300 215.

Pregledna razstava Ferda Mayerja

Mestna hiša v Kranju, od 6.12.2007 do 6.1.2008

Tržiški muzej, od 17.1.2008 do 14.2.2008

Realizacija pregledne razstave Ferda Mayerja v sodelovanju med Tržiškimi muzejem in Gorenjski muzejem Kranj. Projekt je podprt s strani Ministrstva za kulturo RS in Občine Tržič.

TRŽIŠKI
MUZEJ

GORENJSKI
MUZEJ

TRŽIČ